

בעזה"ש"ת

קַרְכָּה אֶל
נַפְשִׁי גֵּאֲרָה

חג השבועות תשפ"ה

♦ גליון צ"ו ♦

מעשה מאיש מנושם שהפך לגדול הדור

תורה לשמה – שווה לכל נפש

מהות מצוות לימוד התורה

אורו של משיח

- 'לעשות יחודים כמוך' - שווה לכל נפש

בזכות ה - ח"י שקלים שלך, נמשיך לגאול נפשות של עוד ועוד יהודים בארץ ועולם!

פרטים בגב הגליון

חלק מהוצאות ההדפסה נתרמו:

לע"נ

ר' משה חי בן יוכבד ז"ל
נפטר ראש חודש סיון

לזכות

מנחם ישראל בן רחל פייגא
לרגל שמחת התגלחת

לרפואת

רחל פייגא בת מרים

להצלחת

החתן דוד אלקה בן אסתר בתיה
והכלה תמר בת רות
שיזכו לבנות בית נאמן בישראל
בשעה טובה ובמזל טוב

עריכה וכתבייה: ר' פנחס גרינבוים: 052-7694649

—❁—

עיצוב ועימוד: גפנים - 052-7648003 cmg9090@gmail.com

מעשה

מאיש מגושם שהפך לגדול הדור

לחלק ברכות. הוא גם מדבר על זה שהוא מתקן נצוצות. גם הלבוש שלו השתנה, הוא התחיל ללבוש בגדים שמתאימים לאנשים שקרובים לה'.

מי יודע מה זה! אולי זה סתם משחק. תגיד לי הצדיקים יודעים על הדבר הזה, אולי צריך להגיד להם?

הם יודעים, בוודאי שיודעים, הם בחרו בו!

באמת? נו, אז תספר לי מה באמת היה שם.

הסיפור הוא שהוא לא רצה, אבל הם הכריחו אותו.

נו שוין, תמיד אומרים ככה...

לא לא, הוא באמת לא רצה וגם לא הבין מה רוצים ממנו, אבל זה בוודאי רצון ה'.

תעשה לי סדר בדברים בבקשה.

שמעתם על הצדיק החדש! לא תאמינו מה שראיתי! זוכרים את יענקל ההוא, היהודי הפשוט הזה מהרחוב? ראיתי שהוא התהפך לאחרונה להיות אחד מגדולי הדור!

מה?! זה לא יתכן! אתה בוודאי טועה. אולי הוא התמנה לתפקיד המנקה באיזו ישיבה, וטעית לחשוב שהוא נהיה חלק מצוות הישיבה... זה פשוט לא יתכן, הרי עד לפני חודשיים נראה לי שהוא אפילו עוד לא נימול בכרית מילה. הוא לא יודע אות אחת בתורה, ואני לא יודע מתי בעשור האחרון דרכו רגליו בבית הכנסת. ואל תספר לי סיפורים על איזה מלאך שהתגלה אליו ולימד אותו את כל התורה כולה, כי רק לפני יומיים ראיתי אותו נוגס להנאתו בעוגות גבינה ובמעדנים. זה לא כל כך נראה לי הנהגה שמתאימה לגדול הדור...

תראה אני לא יודע מה להגיד לך, אבל הוא התחיל לאחרונה

טוב, אסביר לך:

את מה שזכינו לו בליל הסדר. אבל מהר מאוד ראינו והבנו שזה לא שייך. זהו דבר בלתי אפשרי לתקן את עצמנו אפילו לא בזמן רב, בוודאי שלא בזמן קצר כל כך.

מה עושים יהודים בכזה מצב, תופסים אומנות אבותינו בידנו ומתחילים לצעוק: רבוננו של עולם, אתה הוצאת אותנו ממצרים כדי שנקבל את התורה הקדושה, אבל זהו דבר שלא יתכן כל עוד שאנחנו שקועים בתאוות ובמדות רעות. ובכן אבינו שבשמים, אני מצד עצמי לא היה עולה בדעתי לבקש דבר שכזה, אבל היות ואתה בחרת בי לתפקיד הגדול הזה להתקדש בקדושתך, על כן אני מעז לעמוד ולבקש, רבוננו של עולם! קדשנו בקדושתך העליונה!!! בעוד כמה ימים אני צריך לקבל את התורה ואני לא מוכן, ואני גם לא רואה דרך להיות מוכן! האמת היא שאני לא ממש מבין למה בחרת בי דווקא, אבל אם כבר בחרת בי, תרחם עלי ותקדשני בקדושתך שאהיה ראוי לאור ולתפקיד הגדול שנתת לי!

ה' יתברך מצפה לתפילה שלנו, הרי בגלות מצרים היה הדיבור

עם ישראל היו במצב הכי גרוע שיכול להיות, רק לפני חודש וחצי הם היו שקועים במ"ט שערי טומאה במצב נורא ואיום. והנה ביום בהיר אחד הקב"ה אומר להם: אני רוצה אתכם שאתם תתקנו לי את הבריאה! תברכו על כל דבר ודבר וכזה תעלו ניצוצות, תניחו תפילין ותתעטפו בציצית, תעסקו בתורה שהיא שכל אלוקי שגם מלאכים לא יכולים להשיג, ועל ידי כל הדברים הללו תתקנו את כל העולם.

אבל קשה להבין איך קורה כדבר הזה, איככה יהפוך בן כפר בין לילה למנהיג מדינה דגול?! לשם כך עשה עמנו ה' יתברך נס ובליל הסדר הפך אותנו לבעלי מדרגות נשגבות כדי להראות לנו שזה דבר שיכול לקרות, ועכשיו קדימה, תעבדו על זה לבד!

ובכן כאשר יצאנו לדרך, בעודנו שריים תחת האור הגדול וההשראה הנפלאה של ליל הסדר, היינו חרורי מטרה לכבוש את המטרה ולהשיג בכוחות עצמנו

בגלות, באותו זמן לא התפללנו שנצא, וה' יתברך הוציא אותנו במתנת חנם. אבל באמת רצון ה' הוא שיהודי יעמוד ויבקש ממנו על כל ענין ועל כל מידה, כי על ידי זה נזכה לדבק את כל ענייננו ומידותינו לה', לא רק שיהיו נקיים, אלא יהיו מיוחדים לגמרי לה'!

זהו דבר שנפעל על ידי התפילה, כי כאשר יהודי מבין שאין לו שום דבר מעצמו, ובאמת אני מצידי הייתי משוקע במ"ט שערי טומאה, אם לא רחמי ה' שהוציאוני משם. כאשר יהודי מוצא את עצמו בחוסר אונים ומתוך כך הוא פונה לקב"ה בכח מצוות ספירת העומר, ומבקש ומתחנן שה' יתברך יקדש אותו בקדושתו העליונה, על ידי זה לא די שהוא יוצא משער של טומאה, אלא הוא גם נכנס לקדושתך העליונה ממש!

אבל אחרי כל זאת יכולה עדיין להישאר נקודה שבה לא לגמרי ברור ליהודי שה' יתברך רוצה אותו באמת. והרצון הזה מתגלה בשלימות בחג השבועות, על ידי שהיהודי נשאר עד כל הלילה, אשר זוהי פעולה שלכאורה נוגדת את

ההכנה הראויה לקבלת כי במושכל ראשון אולי היה עדיך יותר להגיע למתן תורה מתוך מוחין דגדלות בצלילות וערנות. אבל היהודי לא עושה כן, ובכך הוא מוכיח שקבלת התורה היא אכן לא דבר שתלוי בי ובכוחות שלי. אני פשוט מאמין באמונה שלימה שה' יתברך יתן לי את התורה במתנה, גם אם מצד עצמי אין לי בכלל כח לזה!

לאחר מכן טובלים במקווה כמו גר שמיטהר ומתגייר. באותה טבילה מזדעקת לה התפילה: רבונו של עולם! אני רוצה להיות נקי לגמרי בשבילך! שלא תהיה שום קליפה שתמנע ממני מלהאמין שאתה אוהב אותי ורוצה בי! אנא רבונו של עולם, תנקה את ליבי מכל הטומאות הללו מכל וכל! תזכה אותי לקבל את קדושתך ולהתייחד אתך על ידי התורה והמצוות בשנה זו בכל ימי חיי! אנא ה', זכני בכח טהרת המקווה לקבל את התורה מחדש, באמת ובשלימות!

בתפילת שחרית ממשיכים לבקש ולהתחנן, אנא ה', זכני להאמין בנתינת התורה מחדש. שאזכה להבין שמתחדש כעת

קשר חדש לגמרי, קשר שלא היה עד היום. שהתורה שאלמד מהיום והלאה תהיה תורה שתחבר אותי אליך בכל העניינים. וגם אם אני לא יודע לכוון את הכוונות ששייכות לכל דבר, בכל זאת אזכה להאמין שעל ידי כל תורה ומצוה, אני מתייחד אתך ממש!

זהו גם הזמן אולי להרהר בתשובה לא רק על החסרון בקיום התורה והמצוות, אלא גם על קיומן שלא מתוך חיות ואמונה וחיבור. כי חוסר האמונה בחיבור שמתרחש על ידי התורה והמצוות, דין גרמא לכל הירידות והנפילות. כי אילו היה היהודי מחובר בפנימיות לבו לה', הרי שהיה עולה בידו ביתר קלות להישמר ולהזהר מן החטא.

לאחר מכן אומרים באש קודש את ה'אקדמות', שומעים עשרת הדברות, תפילת מוסף! כתפילה זו נעשה ממש היחוד בשלימות עם ה', כעת מרגיש היהודי בחוש שהנה התהפכתי למציאות אחרת! אני כבר לא אותו אדם מגושם, ה' יתברך ריחם עלי והוציא אותי ממצרים.

והנה מגיעה תפילת 'עלינו לשבח', הגבאים היקרים מתחילים לסדר ולערום על השולחנות את עוגות הגבינה ואת הבלינצ'ס, והנה אופס... פתאום מגלה היהודי לחרדתו ששום דבר לא השתנה, אותן משיכות ואותן תאוות... אוי וויי! מה קורה לי?! וכי בשביל זה עבדתי קשה כל ימי הספירה? בשביל זה הייתי עד כל הלילה? בשביל זה לא שמעתי מוזיקה שבע שבועות? על זה שפכתי כל כל הרבה תפילות ודמעות?!

והנה בהשגחה פרטית מופלאה מוצא היהודי דגן עלון על השולחן, באותו עלון כתוב כך:

תכלית כל עבודת ספירת העומר היא, כדי להגיע לעוגת הגבינה!

איזה מוזר! מי אומר דבר כזה? יש לזה מקור מוסמך?

ובכן ראשית כל יש לדעת שאכן על פי האר"י הקדוש זוכים עכשיו למדרגה גבוהה יותר מאשר בליל הסדר, כי בפסח זכינו לגדלות ב', ועכשיו אנחנו זוכים לגדלות ג'!

אבל טוב, זהו כבר ענין למקובלים...
צריכים להבין את זה גם על פי
פשטות.

הענין הוא כי תכלית קבלת
התורה היא לדעת שה' יתברך הוא
מלך על כל הארץ ולית אתר פנוי
מיניה. את זה מגלים על ידי התורה
שמגלה את מציאות ה' יתברך בכל
זמן ובכל מצב.

לכן דווקא בזמן הכי גבוה והכי
נשגב, אחרי כל כך הרבה עבודות
גדולות ונשגבות, כעת זהו הזמן
לייחד את ה' על ידי דברים כאלו
שאיילולי קבלת התורה היינו
עלולים להתגשם על ידם, אבל
עכשיו אנחנו מבינים שהמתיקות
הזו שאנחנו מרגישים כאן, היא
רק מעט מן המעט מהמתיקות של
התורה!

הרי אצל עם ישראל לא עושים
פעולות שהם זכר גרידא לדבר
שהיה ואיננו, אצלנו כל הדברים
הם נצחיים וקיימים לעד. המתיקות
והחלב אינם רק זכר למתיקות של

התורה ולכך שהתורה היא כמו
חלב שמגדל את התינוק, אלא
המתיקות הזו בעצמה שאנחנו
חשים, היא המתיקות שמלמדת
אותנו את מתיקות התורה!

המתיקות הזו זהו הטעם האמתי
של התורה, אלא שרק עכשיו
אנחנו יכולים באמת להרגיש את
זה ולהאמין בזה בלי להסתכן
בהתגשמות יתירה. כך זוכים
אנו לקבל קניין אמתי בתורה גם
בחיצוניות, ולהאמין ולמצוא את
מציאות ה' בכל דבר וענין!

גאולת הנפש למעשה:

בקבלת התורה אנו מקבלים מחדש את
התורה, ומכניסים על ידה את אור ה'
לכל חלק מחיינו, גם אל תוך החלקים
הגשמיים ביותר! כעת אחרי עבודת
ספירת העומר אנחנו מקבלים את התורה
במתנה, וה' יתברך מוציא אותנו משערי
הטומאה, ומאיר עלינו את הקשר העצום
והנפלא שקבלנו בליל הסדר.

תורה לשמה – שווה לכל נפש

שמסתתר בתוכם, ולהבין שברגע זה ממש אתה דבוק בה' יתברך והוא מתגלה ממש בזמן שאתה לומד אותם!

והנה ישנם זמנים מיוחדים שבהם יכולים לזכות ללמוד בצורה שכזו, כגון כשעות שלפנות בוקר, ובפרט בשבת קודש, כך כתב הבעש"ט לתלמידו ה'תולדות' ללמוד באופן זה לפנות בוקר. (זכרני שראיתי פעם יהודי יקר מחסידי ויז'ניץ, אשר כפי ששמעתי ממכריו הריחו יהודי טוב, אבל אינו בדיוקא בעל השגה גדול. וראיתי אותו עוסק בתורה בשבת קודש בבוקר בצורה כה נעלה, עד שניתן היה לראות בחוש שלימוד הגמרא שלו נעשה בדבקות כה גדולה, לא פחות, ואולי אפילו יותר, משעת התפילה!) אבל לאו כל מוחא סביל דא ללמוד בצורה שכזו בכל זמן ועידן. וצריכים אנו לחפש עצה כיצד יוכל כל אדם לזכות לתורה לשמה. כי אם אמנם כל לימוד תורה הוא חשוב ורצוי, אבל להשיג דבקות ממש בה' ולהגיע לכל המעלות שמנו חכמים בתורה

הלא ידענו גם שמענו כי לימוד התורה הוא הדבר הגדול ביותר בעולם. תלמוד תורה כנגד כולם! על ידי התורה זוכים לכל הדברים הטובים שבעולם כמו שאמרו חז"ל: 'זוכה לדברים הרבה'. יש רק תנאי אחד, שיהיה זה לימוד תורה לשמה.

מה היא תורה לשמה? האר"י הקדוש והבעש"ט הקדוש מגלים נפלאות ונוראות בענין תורה לשמה, שעל ידי זה ממתיקים את דיני לאה וממשיכים אור אין סוף אל תוך האותיות. כי האותיות הם שחורות והם בחינת אש שחורה על גבי אש לבנה, והלומד תורה לשמה מתכוון להמשיך את האור אין סוף אל תוך האותיות.

ובפשטות היינו להתבונן שאין מדובר באותיות פשוטות כלל וכלל, אלא הם צמצומים קדושים ונוראים של גילוי מציאות ה', ועל ידם צריכים להידבק באור

לשמה, לשם כך צריך לראות כיצד עושים זאת באמת באופן הנכון והשווה לכל נפש.

ובן בינותי בספרים, תרתי וחיפשתי את שאהבה נפשי איזו היא הדרך ישכון אור, עד שמצאתי (ליקו"מ) אשרי תמימי דרך) מאמר שממנו נוכל ללמוד הגדרה נכונה וחדשה ללימוד תורה לשמה השווה לכל נפש ולכל מצב. ואולי דווקא כאשר מרגיש שאין זה שייך אליו, יוכל על ידי מהלך זה להתחבר ולהידבק בה' על ידי התורה, ולקבל את כל המעלות שיכולים לזכות להם על ידי תורה לשמה. ואמנם אין אלו דבריו בפירוש, אבל כך ניתן ללמוד מכוונתו.

וז"ל: אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה'. דע כי על ידי התורה נתקבלים כל התפילות והבקשות שאנו מתפללים והחן והחשיבות של ישראל נתעלה ונתרומם בפני כל מי שצריכין הן ברוחני הן בגשמי.

יש להתבונן במה שפתח 'על ידי התורה', משמע שהתורה היא היכי תמצוי לדברים אחרים, והרי התורה היא חיינו ואורך ימינו. בשלמא

אילו היה אומר שעל ידי התפילה זוכים לדכקות וכיו"ב, ניחא, אבל איך יתכן לומר שהתורה היא דרך להשיג את קבלת התפילות?

להבנת הדברים יש להקדים ולהבין את מהות העניין של 'חן'. חן אינו ענין של יופי או מעלה אחרת, כי אילו היה כן, הרי היו צריכים לנקוט בשמה של אותה מעלה. אלא חן היא מציאות פנימית יותר.

לדוגמא: יכולים לראות שני ילדים עומדים ומתפללים, לאחר מהם יש קול נעים יותר ולדעהו פחות, ולמרות זאת יתפעל האדם דווקא מהשני והוא יותר ימצא חן בעיניו. ולמה? כי הוא בנו!

כך היא דרכו של עולם, דבר ששייך לך, מוצא חן בעיניך. כבר אמרו חז"ל 'חן המקום על יושביו וכו'. ולכאורה הרי לא תמיד רואים שהעיר שבה מתגוררים, אכן מוצאת חן, וכן גם בדברים האחרים שמוכאים שם. אלא הביאור כזה הוא שחוסר נשיאת החן מתחיל בכך שהאדם מרגיש שזה לא שלי. אילו יאמין וידגיש שזה שלו, מיד ימצא הדבר חן בעיניו!

חן הוא מציאות של שייכות ומשיכה לאותו הדבר. כך אמרו חז"ל עה"כ 'ותהי אסתר נושאת חן בעני כל רואיה', שכל אחד נדמית לו כאומתו. כי בזה לבד שהיא מאומתו די כדי שתמצא חן בעיניו, גם אם לה מעלות אחרות.

מכאן נובעת נשיאת החן שיש לכל אחד במנהגי בית אבותיו ודעותיו, היות והוא מרגיש שייכות וחיבור לדבר. וכן הוא להבדיל גם בגשמיות, שכל אחד מוצא חן בעיניו מדינתו ועירו וכו'.

ולמה צריך למצוא חן? על זה ממשיך ואומר:

'כי עכשיו בעוונותינו הרבים חן וחשיבות האמיתי של ישראל נפל, כי עכשיו עיקר החשיבות והחן הוא אצלם, אבל על ידי התורה נתעלה החן וחשיבות של ישראל כי התורה נקראת אילת אהבים ויעלת חן שמעלה חן על לומדיה ועל ידה נתקבלים כל התפילות והבקשות'.

היכן נמצאת עכשיו החשיבות, מה הם הדברים שמוצאים חן בעיני העולם?

כל החן נמצא אצל הקליפות, בחיצוניות של כבוד, יופי, כסף, גבורה וכו"ב. ונדייק מהלשון 'חן האמיתי' שהנה גם בצד הקדושה יש מציאות של חן בגלות, כלומר אף שאינו מחשיב ונותן חן חלילה לצד הקליפה, אבל כאשר נבדוק מה מוצא חן בעיניו, נראה שאלו הם הצלחות חיצוניות, כגון שנעשה ראש ישיבה גדול או נבחר בעל פה וכל הצלחות כהאי גוונא, אשר בוודאי שאלו הם דברים חשובים עד מאוד, אבל לא זו היא החשיבות העיקרית של עם ישראל! זה נקרא שהחן נמצא בגלות!

כי דברים אלו הם אינם המעלה של היהודי, אלא הם מעלות בתוך היהדות. כי באמת מצד עצם המעלה של יהודי אין שום הבדל בין מי שידע וזוכר הכל, לבין מי שאינו יודע דבר. אלא עיקר המעלה היא שהוא יהודי שמאמין בה' ושומר את מצוותיו ולומד את תורתו! ואילו הכישרונות הם כבר ענין אחר לגמרי. (ובאמת הכשרונות הללו נמצאים גם בתחומים אחרים בעולם...).

הרי זה כמו שהזכרנו במשל משני הילדים, שמה שהילד הזה מוצא חן

בעיניו זהו לא בגלל כשרון מיוחד שיש לו, אלא אך ורק בגלל שהוא בנו! זה מה שנותן את החשיבות והחן לכל מה שיעשה הילד. וזה גם מה שנותן לבן את ההרגשה, הנה אני מוצא חן בעיני אבי, וכל מעשה שלי חשוב ויקר וחביב בעיניו.

ולענייננו: כאשר יהודי יודע שהוא בן של ה' ושהוא מוצא חן בעיניו, וכי לכל מעשה שלו יש חשיבות גדולה אצל ה' יתברך, הרי שכל מעשה שלו מקבל משמעות נפלאה וחיבור עצום! הוא רוצה לעשות את זה והוא מקבל מהמעשה הזה חיות ושמחה. נמצא שקיום המצוה הזו או לימוד התורה הזו, גילה את עצם הקשר שישנו בין יהודי לאביו שבשמים!

אבל אם הוא לא זכה לחן האמיתי, הוא לא יודע מהקשר העצמי שיש בינו לאביו שבשמים, הרי שאם כל החשיבות הגדולה של עצם המעשה, אבל הרי במדה מסוימת נמצא שהוא זה שמכסה על עצם הקשר! מכאן נובע חוסר הסיפוק שלו, לכן הוא כל הזמן מחפש עוד ועוד סיפוקים זרים, ולפעמים אפילו תאוות ממש חלילה. כי אם

הוא יצליח להשיג איזשהו הישג חיצוני והצלחה מרשימה, הרי טוב. אבל אם לא יעלה בידו, הוא עלול לאבד את כל הטעם ולחפש דברים אחרים. כי אם הוא לא מרגיש שמעשיו נושאים חן בעיני ה', הרי למה לו להמשיך ולעבוד לדיק? ילך ויחפש לו סיפוקים אחרים ח"ו.

מה יהיה אם כן? מה היא אפוא תקוותנו? העצה היא התורה! אלא שכאמור הלא יש לימוד ויש לימוד, התורה עליה אנו מדברים היא תורה שמחדירה בתוכנו את החן ואת הקשר שלנו עם ה'.

בזה יובן שאכן תלמוד תורה כנגד כולם, אין המטרה כדי שיתקבלו על ידי זה התפילות או כדי למצוא חן. הכוונה היא לכאורה שהתורה מחברת אותנו שנכיר כי בנים אנחנו לה' אלוקנו! אין אף אחד שמוצא חן בעיניו חוץ מאיתנו בלבד! ואמנם יש יהודים רבים בעולם, אבל זהו כמו אב שיש לו הרבה בנים, שאהבתו לאחד מהם, אינה מפחיתה בכי הוא זה מאהבת השני. ואם בבשר ודם כן, במלך מלכי המלכים על אחת כמה וכמה,

שהדי הוא יתברך אינו מוגבל ואהבתו אינה מוגבלת כלל וכלל.

התשובה לכך היא התורה הקדושה אשר מעלה חן על לומדיה!

בהמשך הדברים שם איתא דברים נוראים, שהדי העולם נברא על ידי התורה ואם כן מוכרח להיות שבכל דבר ודבר שבעולם יש דרך להתחבר על ידו ולהכיר את ה', ואור זה נקרא ח' מלשון חיות. ולמה אנחנו לא מרגישים ורואים את האור הזה? אין זאת אלא מכיון שאין לנו את מדת המלכות, דהיינו כח הצמצום הנכון לצמצם את עצמנו למעשה ולמצב הזה בו אנחנו נמצאים ועוסקים. הצמצום הזה נקרא ו'. נמצא כאשר לוקח ח' עם נ' יחד, נעשה מזה 'חן', ואז הוא מוצא חן בעיני כל רואיו, ובעיקר בעיני ה', דהיינו שהוא מכיר בכך שהוא מוצא חן בעיני ה' ושהוא מתפאר בו ובכל מעשיו.

אלא שיש להתבונן מה הוא הדבר שנותן את כח המלכות והצמצום, והלא במושכל ראשון הרבה יותר קל לבחור בעבודות גדולות ונפלאות, מאשר להצטמצם לתוך דברים גשמיים ולעבוד שם את ה'.

ואמנם הביאור מזה עמוק הוא עד בלי די, אבל בפשטות יש לבאר שאדם מסתובב בעולם ועושה כל מיני דברים, אוכל ישן וכו'. הוא לא מוצא שום חן בדברים שהוא עושה, נראה לו שאלו הם דברים מנותקים ולא קשורים בכלל לה' יתברך. אבל כאשר הוא מתיישב ללמוד, ובפרט אם הוא לומד מעניין הדבר שהוא עוסק בו כעת, בזה הוא מרגיש את החן, כי על ידי הלימוד הוא מגלה שגם במעשה הזה שהוא עושה ישנו רצון ה', וגם בזה ישנה איזושהי כוונה שה' יתברך מצפה מענין זה.

הדברים כמובן ארוכים ועמוקים, אבל היוצא לנו מכל זה הוא שלימוד התורה הוא כמובן דבר גדול מאוד, יקרה היא מפנינים. אלא שלעוסקים בה לשמה ישנה סגולה נפלאה, שיגלו על ידיה ובאמצעותה את החן שלהם בעיני ה', ומזה נמשך להם שמחה וסיפוק בכל מעשיהם.

ומה הוא הלימוד לשמה? פשוט ללמוד ולחשוב תוך כדי: אני

עיקר הגילוי לא נעשה אלא על ידי היהודי, ואם היהודי לא ידע מזה, לא תוכל להיעשות שום המתקן. לכן צריך להתחזק בלימוד מתוך רצון להתקשר, ובזה נפעלים כל המתקנות עד העולם.

גאולת הנפש למעשה:

מצות לימוד תורה למשה שייכת לכל אחד ואחד מאיתנו, על ידי שנכניס בלימוד התורה כוונה שהתורה תביא אותנו לגלות את החן שיש לנו בעיני ה', ואת הקשר העצמי שלנו אתו שאינו תלוי בשום דבר בעולם!

מכריח את עצמי ללמוד למדות שאני עדיין לא מרגיש שה' מתפאר בי, אני לא מרגיש כמו ילד שמוצא חן בעיני אביו, אני מרגיש נחות וירוד. אבל דייקא מתוך מחשבות והרגשות אלו אני לומד, כדי להחזיר לי את הקשר הנכון! שאדע באמת את החשיבות של הנשמה שלי ואת הקשר שלי עם ה' שהוא בלתי ניתן להפרדה לעולם!

ושמא יש להעמיס זאת בדברי האר"י והבעש"ט האמורים, שצריך להמתיק דיני לאה, דהיינו להאיר את החשכות של העולם, ולהמשיך אור אין סוף אל תוכו. אבל הרי

מעשה מבחור שרוצה לעבוד את ה' פרק י"ד

מהות מצוות לימוד התורה

קיצור מהפרק הקודם:

המשפיע הסביר לבחורים שאמנם תלמוד תורה כנגד כולם, אבל כאשר צריכים לעסוק במשהו אחר, צריכים לעשות זאת מתוך חיבור פנימי ושלם עם ה' יתברך, ולא רק לחכות ולצפות כל העת לברוח לתורה.

המשפיע: אומר לכם יתירה מזאת בחורים יקרים. אם יש את נפשכם להצליח בתורה, מוכרחים אתם ללכת בדרך הזו שאמרתי לכם, דהיינו להתחבר עם ה' בכל מעשה שעושים, בין אם זה עזרה בבית ובין אם זה אצל רופא השיניים או בקניות.

וועלוול: מה כוונתכם? והרי אני יודע שמלכתחילה הייתי אמור לעשות עכשיו משהו יותר חשוב.

המשפיע: תאר לך שמגיע יהודי לרב בערב שבת (בימים עברו כאשר כל אחד הכשיר לבדו את עופותיו) ועוף בידו, והוא מברר אם העוף כשר או לא. והנה הרב דוחה אותו בשתי ידי, מה לך מבלבל את מוחי עם זוטות שכאלו בזמן קדוש כזה של ערב שבת! הרי עוד לא סיימתי את האור החיים הקדוש על הפרשה, ובכלל שבת זה יום של נשמות ואתה מטריד אותי עם עופות?!

מה דעתכם על רב שכזה?

בנימין: זה ממש לא נראה לענין. לך כבר יש עוף מוכן בסיר, אבל מה עם השני?

המשפיע: גם זה נכון, אבל אני מתכוון למשהו אחר. זה נכון שאין לו מדות טובות, אבל באמת גם תורה אין לו!

וועלוול: אדרבה, הרי יש לו רק תורה

המשפיע: חשבתם פעם מה זה תורה בכלל?

וועלוול: מה זאת אומרת? תורה זה הדבר הכי חשוב אצל ה'! יש בתורה מעלות בלי סוף וגבול!

המשפיע: צדקו דברך וועלוול, לא שייך להגדיר את התורה בשום הגדרה שהיא, אבל בפשטות התורה היא הגילוי של רצון ה' מהבריאה שלו. ועל ידי שמתגלה רצונו, מתגלה כביכול הוא בעצמו בכל דבר שבבריאה.

עכשיו, כאשר מגיעה שאלה על עוף או על 'איגלו' אם מותר להכניסו למקפיא בשבת, הרי זה ממש תורה! אנחנו מבררים כיצד ה' יתברך רוצה שננהג במקרה דנן!

אלא מאי, קשה לך לצאת מהספר ולראות את רצון ה' בתוך דברים אחרים, דע לך שלא מאהבת התורה זה נובע, אלא מתוך הקשר הקלוש מדי שיש לך עם התורה! אם לא תמהר לתקן זאת בהקדם, קשה להאמין שתוכל לשרוד זמן רב מדי אפילו לא בלימוד מתוך הספר!

הדברים האלו נכונים גם לכל בחור ולכל אברך, ברור ופשוט שלא צריך לחפש איך אפשר לגלות את רצון ה' בדברים שונים, אלא צריך פשוט לשבת וללמוד מתוך הספר כפשוטו. אבל כאשר מגיעה שאלה למעשה, הרי אין לך תורה גדולה מזו, לגלות את התורה ממש בתוך הגשמיות! זהו האות שאכן התורה היא חיינו כפשוטו ממש!

תחשבו רגע, איך אדם יכול לומר ולהצהיר שהתורה היא חיינו, אם עינינו הרואות שאחרי סדר ארוך מדי, הוא חייב לצאת להינפש ולנוח, מגיע לו, הוא הרי למד כמה שעות ברציפות. אבל אם אכן התורה היא חייך, הרי שזה תמוה מאוד, וכי ראית מימך אדם שנאלץ לנוח קצת מנשימותיו או מאכילתו?

מענדיל: המשפיע רוצה לומר שלא נטייל בבין הזמנים ולא ננוח בבין הסדרים?

המשפיע: מי זה? אה מענדיל, שלום עליכם!

מענדיל: כן בדיוק עברתי ושמעתי את דבריכם.

המשפיע: שמעת הכל?

מענדיל: נראה לי שכן. הנה אני למשל עכשיו ישבתי ולמדתי כמה שעות, וכי אסור לי לנוח עכשיו? למה התכוון המשפיע?

המשפיע: אשאל אותך מענדיל שאלה. אתה הרי נחשב לאחד מבחירי הישיבה ב"ה, איך הרגשת בבין הזמנים האחרון?

מענדיל: גיוואלדיג ב"ה! עזרתי קצת בבית לפני פסח אמנם, אבל חוץ מזה נראה לי שהספקתי ללמוד אפילו יותר מאמצע הזמן.

המשפיע: לאף התכוונתי לבין הזמנים של חודש אב.

מענדיל (מסמיק קמעא ומיד מתעשת): אומר את האמת, לא הייתי כל כך בעליה. אמנם למדתי ב"ה, אבל כאשר התחילו הטיולים עם המשפחה, הרגשתי ממש גמור, ולמחרת בקושי הצלחתי ללמוד. אני לא רוצה להתגאות, אבל אחר כך ממש חזרתי על זה בתשובה, אפילו השלמתי את שעות הלימוד שחסרו לי על חשבון האוכל והשינה.

המשפיע: הנה, לזה בדיוק התכוונתי. עכשיו אולי תספר לי מה אתה מתכנן לעשות בבין הזמנים הבא?

מענדיל: אההם.... אה...

המשפיע: תראה מענדיל, אני לא אומר מה לעשות או לכמה טיולים ללכת, אני רק רוצה לתת לכם כלים לקבלת התורה.

מענדיל: אז למה אם כן צריך לדבר עכשיו מבין הזמנים?

המשפיע: תשמע ותבין. קבלת התורה פירושה לקבל עליך את עול התורה בכל זמן ובכל מצב. אילו יבוא גוי שמוכן לקבל עליו עול תורה בכל זמן, רק לא בימי בין הזמנים. או אפילו בימי בין הזמנים, אבל לא בזמן הטיול, הרי לא נוכל לקבלו להתגייר!

אז אנחנו ב"ה כבר יהודים, אבל אנחנו כן צריכים לקבל את התורה מחדש. לא מספיק לקבל על עצמנו הכל חוץ מ.... אלא צריך לקבל ממש ממש הכל!

מענדיל: מה זאת אומרת? ברור שמקבלים הכל.

המשפיע: הכוונה היא לבכות ולבקש 'ותן בליבנו בינה להבין ולהשכיל' שנזכה לאהוב את התורה ולהתמיד בה לא רק כאשר נמצאים בין כותלי בית המדרש, אלא בכל מצב, גם כאשר יוצאים החוצה. אם וכאשר זוכים לקבל את התורה בצורה כזו, זה נקרא קבלת התורה באמת!

מענדיל: עם כל הכבוד וההערכה שאני רוחש למשפיע, אבל אני מוכרח לומר שאני ממש בהלם לשמוע מכם דברים כאלו! מה אם כן הכוונה 'שבתי בבית ה' כל ימי חיי?' 'ששמת חלקי מיושבי בית המדרש?' איך אפשר לומר דברים כאלו? אדרבה, אם יצאתי רגע מבית המדרש, אני צריך לחזור על כך בתשובה!

בנימין: מענדיל, תזכור בבקשה שלך יש כח ריכוז וכישרונות מיוחדים, אבל מה לעשות שלא כולם כמוך!

מענדיל: בסדר, אז לפחות תשאף, תתפלל! למה להגיד שלא צריך? אני כנראה לא הבנתי נכון את מה שהמשפיע אמר.

וועלוול: עם כל הכבוד לך, אבל מה אתה רוצה, שכולם יהיו מתוסכלים כל ימיהם על כך שהם לא כמוך?!

המשפיע: בחורים יקרים, חשוב מאוד כאשר מדברים בעבודת ה', לא לעשות השוואות בין אחד לשני, כל אחד צריך לעבוד את ה' עם הכוחות

והכשרונות שהוא קיבל. אנחנו מדברים כאן באופן כללי, מאחד מצפה ה' שהוא יאכל או ישן יותר ומהשני פחות, מכל אחד מצופה משהו אחר.

מענדיל: אבל הרי צריך שתהיה קנאת סופרים, לא כן? אם כן הרי כן צריך להסתכל אחד על השני.

המשפיע: קנאת סופרים היא דבר מבורך כדי לקבל מושגים, אבל חלילה לא כדי להשוות בין הספקים וכדומה, שבזה אין בכלל מה לקנאות, כי זה דבר שתלוי בכוחות הגוף והנפש של כל אחד.

יש הרבה מה לדבר בנושא, ואולי, מענדיל, תחזור אלי אחרי שבועות ונדבר על כך. עכשיו נחזור לענין שפתחנו בו.

בקבלת התורה צריכים אמנם לקבל על עצמנו ללמוד מתי שיש באפשרותנו, אבל יחד עם זאת לדעת שכאשר זה לא מתאפשר, גם שם נמצאת התורה. כאשר מבררים מה אורמת התורה על האיגלו בשבת, הרי האיגלו כשלעצמו אינו הדבר הקדוש ביותר, אבל אם הוא זוכה שבזכותו התברר רצון ה', הרי שאין שום הבדל בינו לבין הרייתחא דאורייתא בשיעור-כללי.

והתועלת היא לא רק בכך שהוא מגלה שם את ה', אלא רואים זאת במציאות שמי שחי בצורה כזו, הרי שכאשר הוא חוזר מהטיול או מהסידורים שלו בחוצות, הוא חוזר עם חיות וכח. הקלה היא בעיניכם? הוא הרי גילה את הקב"ה במקום שהוא לא הכיר עד היום!

הרה"ק ר' שמעל'ה זעליחובער זי"ע שאל פעם בחורים מצוינים שלמדו מנחות, מי יודע כיצד עושים קרבן מנחה, ואף אחד מהבחורים לא ידע להשיב. מה זה אומר? זה אומר שכל הלימוד נעשה בתורת מקיף והוא לא נעשה חלק ממנו, אלא זהו רק משהו נוסף. כמובן זגם זה חשוב מאודף אבל ה' רוצה שנקבל את התורה בכל הרמ"ח והשס"ה.

מענדיל: אבל מה לעשות שביום שצריך לעזור בבית, אני לא יכול להספיק ללמוד כמו שאני רגיל.

המשפיע: אתה צודק, אבל מה שאתה יכול לעשות הוא פשוט סוג אחר של לימוד. יהודי לומד תורה כל פעם לפי העת והזמן.

אמור לי את האמת, נכון שבבין הזמנים האחרון כאשר היו לך כל מיני תכניות להספיק ולא הספקת, נכון שנפלו פניך עד שהגעת בגלל זה להתבטל עוד יותר, נכון?

מענדיל: נכון מאוד. אבל הנה בפסח כן הספקתי.

המשפיע: מצוין, אבל מה יהיה בקיץ הבא? אם תספיק כל מה שאתה חפץ, הנה מה טוב, אבל מה יהיה אם לא? אולי תיקח אתך לדרך דברים קלים, קיצור שולחן ערוך, סיפורי צדיקים, אולי שוטנשטיין?

מענדיל (מזדעק): שוטנשטיין?! המשפיע ממש מעליב אותי, הרי זה הרס הדור! אולי לבעלי-בתים זה טוב!

המשפיע: טוב, לא ניכנס לזה עכשיו. אני רק שואל, האם בנסיעה האחרונה לקחת אתך גמרא?

מענדיל: לקחת. בתחילת הדרך למדתי קצת, אחר כך כבר לא הצלחתי.

המשפיע: יפה מאוד. אז אולי במקום להיעלב מהצעתי לקחת שוטנשטיין, תבין שיותר מעליב את התורה מה שאתה עוזב אותה רק בגלל שאתה מעוניין ברמה מסוימת של לימוד, ואתה לא מוכן להתפשר על פחות מכך אפילו בבין הזמנים!

כמובן שמי שיכול ללמוד בלי זה, מה טוב ומה נעים, ובאמת יכול להיות שיש בזה בעיה מסוימת. אבל הבעיה היותר גדולה היא הביטול תורה! אילו היה לך שוטנשטיין, הכל היה נראה אחרת...

המשך יבוא בעזרת ה'

אורו של משיח

- 'לעשות יחודים כמוך' - שווה לכל נפש

(מתוך השיעורים על ספר התניא שהתפרסמו בעבר)

וכיוצא בזה, ויתכן שזו הסיבה שדברים אלו אינם מפורסמים כל כך.

אלא שמפשוטן של דברים נראה שהוא המשך אחד עם 'פוצו מעיינותיך חוצה' שהרי מסיים ויוכלו גם המה לעשות יחודים, והיינו אלו אנשי העולם אשר המה בחוץ, והרי ידוע שעיקר עבודת הבעש"ט הק' היה לדומם נפשות ישראל, לשבח ולרומם, מעלת היהודים אפילו הפשוטי עם שכל השגתם ועסקם ברוחניות הוא אמירת תהילים בתמימות, והיה מספר להם ולתלמידיו הקדושים, כמה חשובה דייקא עבודה זו

ידועים דברי הצדיקים¹, כי מזמן² הבעש"ט הק' התחיל על ידו גילוי אורו של משיח, וכבר כתב כן הבעש"ט הק' באיגרתו המפורסמת³ "ושאלתי את פי משיח אימת אתי מר, והשיב לי, בזאת תדע, בעת שיתפרסם לימודך ויתגלה בעולם ופוצו מעיינותיך חוצה מה שלמדתי אותך והשגת, ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך ואז יכלו כל הקליפות ויהיה עת רצון וישועה".

והנה המשך דברי משיח "ויוכלו וכו' לעשות יחודים" נראה ענין השייך רק לבני עלייה, מארי קבלה, שעסקם ביחוד שמות הקודש

1. ראה מה שמביא בספר 'בעל שם טוב על התורה' (הקדמה אות כב - כג) אמר הרמ"ק מקדינוב כי כל דרך הבעל שם טוב הקדוש ג'ע הוא ללמוד עצמו לשמור עצמו להעבודה שיהיה בימות המשיח, כי מטנו ואילך התחיל להתנוצץ נשמת משיח בראשי הדור, והוא (סנהדרין צו.) 'שני אלפים ימות המשיח', אלפים הוא לשון לימוד אאלף חכמה, והוא ללמוד עצמו דרך העבודה שיהיה בימות המשיח' (זכר צדיק י.).

הרמ"ק רבי יעקב ישראל מטשערקאס זצוק"ל סיפר: זקני הרמ"ק ר' נתן מטשרנוביל זצוק"ל אמר, אנ"פ שכתוב (קהלת א) וזרע השמש ובא השמש. דור הולך ודור בא אמנם הבעל שם טוב ז"ע לפניו לא היה ואחריו לא היה עד ביאת הגואל, וכשיבא משיח וועט ענה זיין, וחזר שלשה פעמים: 'זועט ענה זיין, והיה המשמעות מדברי זקני כי הבעש"ט יהיה משיח. (משניות ומאמרים יקרים ד').

2. באמת הזמן עצמו היה מסוגל לכך, ולכן נתגלו עוד מינות חכמה בזמנו ע"י הרמח"ל הק' וע"י האור החיים הק', אלא שרק הבעש"ט הק' הוא זכה שעל ידו בא אור זה לעולם כולו. [ואולי זה כדוגמת אור הארז"ל שכבר בסמוך לדורו זרח אור הרמ"ק זי"ע]

3. ששלח לגיסו הרמ"ק ר' גרשון מקיטוב, והיא מהאגרות המוסמכים ונדפסה בסוף ספר כן פורת יוסף.

בשמים. ומובן שעל דרכו זו נאמר
ל'כשיפוצו'⁴ וממילא גם סיום
הדברים הולך על אלו אשר הם
חוצה, ולא רק על בני העלייה
שעסקם ביחודי שמות הק'.

ואם כן כדי שיתקיימו דברי משיח
לאמיתתם, ונוכה להבטחתו, עלינו
להתבונן איך שייכים הדברים לכל
בר ישראל⁵.

ואם נבוא לתרץ שהגאולה תהיה
כאשר כולם יהיו בדרגה כזו אם
כן ודאי קשה, מה חידוש יש כאן,
והרי ברור שכאשר כלל ישראל
יהיו במצב כה נעלה שכולם יעסקו
ביחודים ושמות הקודש, ודאי כבר
יהיה זמן הגאולה.

ונבוא ליישב בהקדם דיוק בדברי
משיח, ויעשו יחודים 'כמוך' והרי
יחודי שמות הק' אינו מחידושי
הבעש"ט הק', שהרי הזוה"ק וכתבי
האר"ז⁶ מלאים בענינים אלו.

אלא שנראה לבאר בהקדים לבאר
כי הארת הבעש"ט הק' היא מה
שלימד ליהודי את הדעת לזכור
תמיד את ה', ויחיה עם הכרה
במציאות הכורא בכל עת, ובכל

מצב שבעולם יש לדעת כי 'אין עוד
מלבדו'.

וכך הוא רצון השי"ת שנראה
כאילו העולם הזה דבר נפרד ממנו
יתברך, כדי שעם ישראל⁶ יגלו
אותו, ובכך ייחדו את הבריאה עם
בוראה, ובאמת תכלית ושלמות
דבר זה יהיה רק בגאולה השלמה,
אלא שאור זה אור של משיח,
החל להתנוצץ על ידי הבעש"ט
הק' שלימד איך כל יהודי באשר
הוא יש לו תפקיד להביא לתיקון
שלמות הבריאה, על ידי שכל
מעשיו יהיו מיוחדים לשמו יתברך.

תפקיד היהודי לגשת אל כל עניניו
הרוחניים והגשמיים עם הידיעה
האמיתית שדבר ה' הוא זה שמחיה
ומחיה אותו ברגע זה ואין שום דבר
'נפרד', ובמחשבה זו הרי היהודי
מיוחד עמו, את כל בריאה עם
שורשה.

וזה נקרא 'יחודים', שכן היהודי
'מיחד' את עצמו וכל מציאותו
ואת כל הבריאה עם השי"ת, ובכל
מחשבה דיבור ומעשה יכול יהודי

4. וצדיקים ביארו שהענין בחוצה הוא עד כדי מקום החיצוני ורחוק שאין יותר רחוק מזה.

5. אכן יש צדיקים שלמדו מכאן גדל החוב המוטל על כל יודי לעסוק בתורת הקבלה ובפנימיות התורה, שזה יקרב וכדברי הוזהר הק' בספרא
דא יפקון מן גלותא, וידועים דברי הגדל מתנה אפרים' (פרשת בשלח) ביד רמה בריש גלי וכו' עיי"ש, אלא שאין זה מיישב לנו את ענין
ה'יחודים'.

6. הן על ידי מעשיהם הטובים, והן בעצם מציאותם בעולם, וכמו שיבואר בענ"ה בפנים הספר.

להיות 'דבוק' ומקושר לעליונים, שכן שם הוא שרשו ומקורו.

ואת הכח לעבודה זו אנו מקבלים מחידושי הבעש"ט הקדוש שגילה⁷ והאיר את חלק ה'יחידה' שיש לכל בר ישראל, שהיא 'חלק אלוך ממעל ממש' ועל ידה יכול היהודי לחיות עם יחוד ה' ולזכור תמיד את השי"ת, וליחד אליו כל פעולותיו⁸, ובנקודה זו אין חילוק בין איש לרעהו ובין זמן לזמן, רק שצריך להיות מודע לכך.

וכן מחידושי וגלויי הבעש"ט הק' שמאיר לעולם את ענין הפסוק לעולם הוי' דברך ניצב בשמים (כמבואר בתניא ריש שער היחוד והאמונה) שיש בכל הבריאה דבר ה' שמחייהו בכל רגע ורגע, ואת דבר ה' הזה צריך היהודי לשמוע.

וזהו 'יעשו יחודים כמוך' דייקא, מה שאתה מאיר ומלמד, וזה שייך שפיר להפצת מעינותיו שיכולים להגיע לכל הדרגות בכלל ישראל.

וכידוע שזהו אחד מהיסודות

בכל ספרי החסידות, ענין העלאת הגשמיות, שכל ענינם יהיו מיוחדים עימו, שלא ינהגו בהם כגוי הנהנה מן העולם כחית השדה, ללא כל הכרה במי שבראו רק למלא תאוותו, והרי בכך 'מפרידים' [כביכול] את ה'נבראים' מהשי"ת, אלא מלמדים את היהודי דעת לאכול בישוב הדעת, ובפרט אם זוכה לדרך בכוונה הרי הוא מכריז בכך, שאין העולם הפקר ומציאות לעצמו, וכיותר השגה הוא גם יודע ומכריז שהחיות שמקבל איננה מהחיטה גרידא, אלא מהשי"ת.

וכמו שביארנו הספה"ק⁹ את הכתוב (דברים ח' ג') "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה', דהיינו שהנשמה ניזונית מהברכה, כי על ידה מקשר ומיחד היהודי את המאכל להשי"ת, וגילה בכך את מציאות השי"ת בתוך גשמיות הבריאה¹⁰, וכן קישר ויחד את נשמתו עם השי"ת.

וכשם שנתבאר בספרי חסידות, ובארוכה בדרך מצותיך (להאדמו"ר

7. שבדאי נשמה זו חקוקה בעולם בכל ישראל כפי הסדר נגח"י [נפש רוח נשמה חיה יחידה] כידוע, אך היתה בהסתר, ללא שהיהודי ירגיש ויחשיב אותה ויתנהג בפועל עם כוחותיה.

8. ויזאר בזה עומק יסוד הידוע (וכבר כתבו בספה"ק 'חובת הלבבות' שער עבודת האלוקים פרק ה') שאין שום מעשה בעולם של 'חית' ו'רשות', אלא כל פעולה היא בעומק או מצוה או עבירה, היינו: או שפעולה זו מקרב את האדם להשי"ת או ח"ו להיפך.

9. ראה בשל"ה הק' (פרשת ויקרא) על כן זה בשם האריז"ל, וכמבואר לעיל שהבעש"ט הק' הביא דרך זו לכלל.

10. וראה בענין הברכות לפניה ואחריה, מאמר בפני עצמו בסוף הקונטרס.

הצמח צדק מצות אחרות ה') פנימיות ענין "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד", לא רק – כפשוטו, שיש רק בורא אחד, וגם לא רק שה' נמצא בכל מקום, אלא שאין כל מציאות מבלעדי השי"ת, וזו כוונת כל הבריאה כדי לגלותו.

וכדוגמת היחוד שבני ישראל מיחדים את ה' כך – כביכול, מיחד השי"ת את בני ישראל וכדאיתא בגמרא (ברכות ו.) אתם עשיתוני חטיבה אחת אף אני אעשה אתכם חטיבה אחת, וכן מכריז הקב"ה בתפילין שלו¹¹, שכתוב בהם "ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ" היינו כאשר יהודי מאריך באחד ואומד בזה שאין שום מציאות חוץ ממנו, כמו כן – כביכול, אומד השי"ת אין לי שום מציאות בעולם חוץ מישראל¹², כי לכך נברא העולם כדי שתתגלה בו מציאות נשמת היהודי ולשרתו, כיון ש'ישראל' הינם הגילוי של השי"ת בבריאה, וכל הבריאה תלויה ונכללת בהם

שכל העולם הוא מלא בחלקי נשמתם, שתיקונם בא על ידי מעשי ישראל, וכפי שנבאר אי"ה בארוכה במקומו.

וענין זה נרמז בלשון 'ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך', היינו שמיחדים את עצמם להשי"ת, בכל רגע ורגע ובכל מחשבה דיבור ומעשה להשי"ת, מה שאין כן ביחודים שמכוונים בשמות הקודש וכדו' הרי יתכן¹³ שהם יהיו 'חוץ מהאדם' – ב'עולמות עליונים', אך עדין אין בהכרח שהוא מיחד את 'עצמו' וכל מציאותו, ומציאות העולם להשי"ת בשלימותו.

וזו היא הארת הגאולה השלמה, אורו של משיח, שאז יתקרבו ויתיחדו¹⁴ ישראל והבריאה כולה עם השי"ת ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

היום, אם בקולו תשמעון

ובדרך זו נבוא לבאר הגמרא (סנהדרין צה.) רבי יהושע בן לוי שאל את

11. וכמובא במאמר מאדמו"ר מוה"ש טליובוויטש ז"ע בד"ה איתא במדרש תילים, שהשי"ת מניח תפילין כאשר יהודי מניח תפילין.

12. וראה עוד במאמר הג"ל שמפרש כן הפסוק, ומי כעמך וכו' שכלפי השי"ת אין לכל הבריאה חשיבות ומציאות כלל רק לישראל ועל ידיהם.

13. וענין זה חידש והאיר הבעש"ט ה"ק גם לבני עליה שידעו שכל יהודי השמות ה"ק נעשים מותכם ובעצמם ממש שהיהודי מתייחד עם בוראו ולא שמיחד דברים בחוץ.

14. שזוהו ענין יחוד קוב"ה ושכינתיה, היינו שתתגלה בשלמות שכל הבריאה היינו 'המקבילים' הכל הוא חד ממש עם קוב"ה.

הבעש"ט הק' הביא את ה'מלך' אל ה'עם'

ובדרך משל אמר הרה"ק רבי צבי
הירש מזידיטשוב זי"ע¹⁵ לבאר
החידוש אשר בדרך הבעש"ט הק'
יותר מהאריז"ל, עד כדי שרבים כל
כך נמשכו אליו,

בני מדינה אחת הוצרכו לבחור להם
מלך, והנה נשמע קול שבמדינה
רחוקה יש איש אחד מאד נעלה
בגוי ובקומה ובחכמה, מושלם בכל
המעלות ואין כמוהו ראוי למלוכה
זולתו, אך לפי גודל המרחק ביניהם
לא יכלו להשיג פרטי מעלותיו,
ואף על פי ששמעו שבחיו בכללות,
בכל זאת רובם לא הבינו, עד שבא
אחד ממקום מגורי האיש, שהוא
ראהו בעיניו והכירו, הרי הוא
יכול לתאר בפניהם יותר את פרטי
מעלותיו באופן שנכנסו דבריו בלב
קצתם, אבל עדיין רובם לא מבינים
היטב על פי שמועה בלבדה.

עד אשר הפליא חכם אחד לעשות,

משיח, לאימת אתי מר? והשיבו,
היום, וביאר אליהו הנביא שהכוונה
ל'היום, אם בקולך תשמעון'.

והדברים צריכים ביאור, מה
החידוש בזה, ודאי שאם עושים
תשובה יבוא הגואל, עוד יש להבין,
מדוע באמת לא אמר משיח את כל
הפסוק? והרי פשוט שלא התכוין
סתם להטעותו או לדחותו, אלא
ודאי יש כוונה בדבר.

ולפי המבואר בכוונת דברי משיח
להבעש"ט הק' 'יחודים כמוד',
שהיינו להתייחד עם ה' על ידי
שמגלה כבוד מלכותו בכל מצב,
באמונה שכך דייקא רצון ה' בעת
זו,¹⁵ יש לומר שזה גם המכוון בדברי
משיח 'היום' היינו כאשר נעבוד ה'
בדרך זו של 'היום' לגלותו כל יום
ויום וכל רגע, ומבטל עצמו ורצונו
להנהגת ה' באופן ובזמן שחפץ
להתגלות ולאו דוקא במצב מרומם
דוקא¹⁶, , וזה רמז משיח, איזה סוג
עבודה תקרב ביאתו¹⁷, עבודה כזו
שהיא כל ענינו ליחד הבריאה עם
בוראה, בכל מציאות שהיא, - היום.

15. ושמוענו ממור' כ"ק אדמו"ר מקרעטשניף זי"ע [ירושלים] על הפסוק זה הדבר אשר צוה ה' וירא אליכם כבוד ה', אדם החי עם ה' בכל עת ומצב, בעבודת ה', ובעניני העולם, כאילו יש לו רק את 'זה הדבר', וידוע שיש לו כעת רק את צויו הזה מה, אזי זוכה לזיאר עליו כבוד ה', כי זוהי תכלית הבריאה לדעת בכל מציאות שיש בעולם הוא רצונו יתברך.

16. שיתכן ויעברו כמה שנים עד שאולי יגיע למדרגה גבוהה, ועל זה אמרו צדיקים ביאור המשנה (אבות פרק ב') 'אל תאמר לכשאפנה אשנה, שמה לא תפנה' אולי אתה מרות שלא תיפתחניק' חזון תפקידך בעולם.

17. וראה הגמרא שאמר אליהו הנביא לרבי יוחנן בן לוי: שילל לדידיה, [תשא את משיח מתי יבוא] וביאר המהר"ל (חידושי אגדות, שם) פירוש כי כאשר יתבונן בענין משיח בעצמו ובמדינתו ידע [זמן ואופן] ביאתו.

18. שאמר זה להגאון בעל ספר קצות החושן ז"ל, תובא בהקדמת הבעש"ט עה"ת (אות נו), בשם ספר 'דברי צדיקים',

להביא האיש בעצמו, להראותו לפני כולם, או אז, החלו רבים לבוא אליו ודבקה נפשם באהבתו ובעצמם ראו והבינו כי רק אליו יאתה ההנהגה, וישימו כתר מלכות בראשו.

והנמשל מובן, הנה כל ברואי עולם מחפשים לגלות את מלכם, אכן אתה א-ל מסתתר, והנה באו רשב"י וחבריו בספר הזוהר הקדוש, והם הראשונים אשר פרסמו וגילו מסוד ה' לידאיו, את גדלות הבורא ושבחיו, אלא שהעלימו דבריהם מאד, עד דורו של האר"י ז"ל ותלמידיו הקדושים, אשר באו לספר פרטי הדברים ולבארם, אלא שעדיין לאו כל מוחא סביל דא, כי כל דבריו הם בעיני אורות ועולמות עליונים.

עד אשר קם איש אלקים הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, וגילה את מציאות אלוקותו ית' גם בעולם השפל הזה, בכל הדברים הנמצאים בעולם, בכל פרט ופרט, וילית אתר פנוי מיניה, ובפרט באדם התחתון,

שאין בו שום דבר, לא שום אבר ולא שום תנועה שלא יהיה לכוש לכח אלוהי הטמיר ונעלם וגנוז בו, וכן גדולת הצדיקים שמדמין צורה ליצירה כביכול, שאין שום תנועה ודיבור שאין בו יחודים נוראים ונפלאים וכל אדם נברא בארץ התחתון לגדולות ונפלאות, לעשות בתחתון ולרמוז בעליון, והורה לנו איך לקשר את עצמנו בדבקות השי"ת ב"ה בכל הפעולות, ואפילו בשיחות בטלות, על דרך שדרשו (סוכה כא): 'ועלהו לא יבול, זהו שיחת חולין של תלמידי חכמים', ובזה הביא לנו את המלך לעינינו, המלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, ע"כ.

הרי לנו שהארת הבעש"ט הק' אינה 'עוד' דרך או 'תוספת' השגה בעבודת ה', אלא היא אור חדש שמביא את העולם כולו לקרבו לתיקונו השלם שיהיה בביאת המשיח¹⁹, ממילא ברור שהוא דבר השייך ונצרך לכולם²⁰, הן לבעלי המדרגה שייחדו מעשיהם לשמו

19. וכן כותב בשמו תלמידו הרה"ק ר' גדליה מליץ זי"ע בספרה' תשובות חן פרשת וארא, (הובא בבעש"ט עה"ת פרשת בראשית אות קס"ו): "אמר בענין הכתוב (והגלים ס"ט) 'קרב אל נפשי גאלה', שהוא תפלה על גאולה פרטית של הגפוש שלו מגלות היצר הרע, וכשיגאל כל אחד גאולה פרטית, אז יהיה אחר כך גאולה כללית, ויבא משיח במהרה בימינו אמן, וידעו אותו מקטנם ועד גדולם לעשות הכל לשמו יתברך בלבד".

20. אכן בדרך מקף כל אחד מישראל זוכה לקבל מאותו אור, כפי שאמר הרה"ק רבי מרדכי ממשערבוב זי"ע שכל הרורח חסובה שיש לכל אחד מישראל עד סוף כל הדורות הוא מנח הבעל שם טוב הקדוש, אלא שלא כל אחד זוכה לקבלי בגלוי, ויתבאר בס"ד בדברי התניא פרק ב'.

בלבד והן לפשוטי העם שידעו חשיבותם ומעלתם לפני ה' כאשר עושים מעשיהם בתמימות.

ויש לסמוך לכאן את המסופר על יהודי שנסע אל הבעש"ט הק', ובבואו לחצר קדשו פגש את הרה"ק ר' גרשון מקיטוב זצ"ל, ושאלו אם הוא הבעש"ט, ענהו הרה"ק, "לא, איזה דמיון יש בינינו, הלואי ואזכה לעבוד את השי"ת בכל ימי חי כמו שעובדו הבעש"ט הק' בעת שהוא מעשן את ה'לולקא' [מקטרת] שלו פעם אחת", הרי לנו גודל הפלגת גדולת הבעש"ט הק' דייקא בעסקו בדבר 'גשמי' ו'פשוט', שגם הרה"ק מקיטוב שהיה גדול ביותר בתורה בנגלה ובנסתר, בחר לבטא את גדלות הבעש"ט הק' בענין זה, כי זה מה שהאיר הבעש"ט הק' בעולם, איך לעבוד את השי"ת בכל פעולה ובכל ענין.

והנה כל תלמידי הבעל שם טוב הק' אמרו וכתבו דבריהם בדרך זו של אור הגאולה, אלא שבעל התניא - פרש הדברים כשמלה, ובפרט ב'שער היחוד והאמונה' שמבאר בהרחבה, איך באמת "אין עוד

מלבדו" ממש, ו"כולא קמיה כלא חשיב", באופן שכל אחד מ ישראל יכול להשיג ולהבין איך מציאות ה' נמצא עמו בכל מקום וכל מצב, וזו ההתבוננות²¹ מביאה לקיום התורה והמצוות כראוי.

סיכום:

חידוש הבעל שם טוב הקדוש, שהביא את ה'מלך' מלכי המלכים, שיראוהו מקרוב, וגם פשוטי העם, יבינו ויכירו גדלותו ויזכו לחיות עמו, ולעבודו בפשטות בכל ענין וענין.

21. ועיין בקונטרס 'דרכי היחוד והאמונה' שהארחנו לבאר דרכי ההתבוננות והעבודה באופן השווה לכל נפש.

בסיעתא דשמיא

הפצת העלון נפשי גאלה

בהו"ק של 18 שקלים
אתה שותף בהוצאות
ההדפסה והחלוקה ויש לך
את הזכות להיות חלק
בהפצת אור הגאולה

ניתן לתרום בנדרים פלוס

ניתן להקדיש מדור בעלון
וכן להפיץ את העלון באזור מגורך
ניתן לצור קשר:

הרב יחיאל י. פרישמאן - 0527662543